

REVALORITZACIÓ SOCIAL DEL TREBALL DOCENT

PISSARRA
69

Jaume Casesnoves i Casesnoves (*)

Avui en dia, és molt freqüent llegir articles, sentir conferències, assistir a cursos, etc. on es parla de l'escassa valoració social del docent i de les conseqüències que aquest fet produeix, tals com la falta d'autovaloració, les malalties professionals, l'abandó de la professió, les dificultats en alguns països per a trobar joves que es vulguin dedicar a l'ensenyament, l'absentisme laboral important, etc.

Què és el que passa? Una ràpida i superficial mirada ens ofereix un panorama de l'ensenyament que no ens hauria d'induir al pessimisme. En realitat mai no hi havia hagut, arreu del món industrialitzat, tants d'al·lots i al·lotes escolaritzats, mai no hi havia hagut uns pressuposts públics tan elevats, mai no hi havia hagut tants de mestres i professors per mil habitants, tants de joves accedint a les Universitats, etc.

Ara bé, aquesta ràpida i superficial mirada no ens diu res de les tensions quotidianes a què està sotmès el docent, a la creixent exigència de la societat respecte dels resultats que vol palpar. No ens diu res, en definitiva, de la situació professional entre uns mitjans sempre escassos i un creixement imparable dels objectius a cobrir.

La societat actual (a tots els països desenvolupats) ha passat en pocs anys d'un ensenyament clarament selectiu, on aquell alumne que es veia en dificultats per a aconseguir uns objectius d'instrucció era senzillament separat del sistema escolar, a un ensenyament que pretén una cosa ben diferent: Que TOTS els alumnes, sense excepció, aconseguixin en el seu període escolar el major i millor desenvolupament

possible de les seves potencialitats.

Com és lògic, aquest canvi ha dut la necessitat d'una diversificació dels objectius a aconseguir, la instrucció permanent de nous nuclis temàtics en la feina quotidiana del professor i la creació de noves metodologies adients.

Ara bé, aquesta societat que exigeix de la seva escola una cosa tan àmplia i diversificada com és la preparació de TOTA la seva joventut per a la seva vida professional i social -i fins i tot personal-, segueix considerant en molts dels casos la institució escolar com una estructura no gaire rentable econòmicament, almenys de forma immediata.

Les enormes despeses que representa per al pressupost de qualsevol administració la creació i el manteniment d'un sistema escolar de les característiques descrites produeixen una sensibilització del contribuent, que troba intolerables unes vacances suposadament llargues, una absència justificada o una hora d'esplai a l'escola.

Aquesta societat encara no comprèn, en general, els problemes del professor perquè desconeix la seva realitat concreta: la tradicional formació inicial del professorat, sobretot en el cas de l'ensenyament mitjà i superior, fa que no sempre pugui disposar de les tècniques més adients per fer front a la realitat psicològica i sociològica dels alumnes.

Aquesta realitat, d'una banda, determina el necessari i permanent aprenentatge de tècniques, l'intercanvi continu d'experiències, la constant tasca d'exploració i experimentació... D'altra banda, origina un fort "estress" professional produït per la necessitat de treballar sempre "en plena forma" davant els seus alumnes i per

la necessitat de ser cada dia per a cada un d'ells el que ells volen i necessiten.

Crec, per això, que una tasca de revaloració del treball docent hauria de fer-se orientant-la als voltants dels següents trets:

a.- Informació als pares i a la societat en general del procés de canvi al qual està sotmesa la institució escolar en l'actualitat.

b.- Progressiva dignificació dels llocs de treball públics i privats del professorat.

c.- Valoració positiva de la tasca docent "ben feta" en qualsevol dels nivells, és a dir: l'esforç per a plantejar-se objectius escaients i tractar d'assolir-los.

d.- Facilitar l'autoconscienciació dels professionals de la importància social de la seva tasca. □

(*) Director General d'Educació